

Zemědělská mistrovská škola Tachov

1953 - 1960

Inventář

Číslo EL NAD: 539
Evidenční číslo pomůcky: 161

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	5
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	5
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	6
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	7
Inventární seznam.....	8

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Na základě vládního usnesení ze dne 3. června 1952 a na základě reorganizace zemědělského školství vznikly přejmenováním nižších odborných škol zemědělské mistrovské školy (dále jen ZMŠ).

Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) po dohodě s Ministerstvem školství, věd a umění stanovilo, že uchazeči ke studiu na jednoletých a dvouletých mistrovských školách se po dvouleté praxi v zemědělství mohou přihlašovat ke studiu těchto škol až do 31. srpna 1952 (viz Oběžník ministerstva zemědělství ze dne 2. července 1952, č. j. 74 089/52, Přijímání žactva do mistrovských zemědělských škol publikovaný ve Věstníku Ministerstva školství, věd a umění roč. VIII (1952), str. 285).

Zemědělské mistrovské školy byly jednoleté až dvouleté. Tyto školy měly přijímat především uchazeče z rodin drobných a středních rolníků a dělníků ve věku od 17 do 40 let, kteří úspěšně dokončili školu II. stupně (střední školu) a prošli alespoň dvouletou praxí v zemědělské výrobě. Přípravovaly pro zemědělství kvalifikované pracovníky, vyškolené po politické i odborné stránce tak, aby tito byli schopni řídit a organizovat zemědělskou výrobu, samostatně pracovat v provozu jednotných zemědělských družstev, strojních traktorových stanic a československých státních statků a ostatních zemědělských závodů a podle potřeby obsazovat i nižší technické funkce. Tyto školy také organizovaly a poskytovaly různé odborné kurzy, instruktáže a besedy, v nichž byli zemědělci seznamováni s nejnovějšími způsoby a postupy zemědělské výroby.

Plán studia byl týdenní. Školní rok na ZMŠ trval u jednoletých 34 nebo 40 týdnů (8 nebo 10 měsíců), u dvouletých 16 nebo 20 měsíců. Z toho připadalo 25 týdnů na teorii, 6 týdnů na studijní praxi, 2 týdny na pololetní a na závěrečné zkoušky. Prázdniny během roku trvaly 1 týden. Výrobní výcvik na mistrovských školách nebyl, protože žáci přešli z praxe. Školní rok trval od 1. září nebo od 1. listopadu do 30. června.

Pololetní zkoušky se skládaly ze zkoušek písemných a ústních. Písemné zkoušky se konaly ze všech předmětů, pokud u nich nebyly předepsány písemné práce během pololetí. Ústní zkoušky se konaly ze všech předmětů, vyjma praxe. Závěrečné zkoušky absolvovali žáci jednoletých i dvouletých mistrovských škol před zkušební komisí. Účelem závěrečné zkoušky bylo zjistit, zda je žák prakticky a odborně připraven vykonávat funkci mistra svého oboru zemědělské velkovýroby. Závěrečná zkouška se skládala z písemné práce, z domácí odborné (praktické) zkoušky a ze závěrečné ústní zkoušky. Podle výsledků závěrečné zkoušky doporučila komise absolventy na příslušný pracovní úsek (obor).

Dvouleté zemědělské mistrovské školy byly rozděleny podle vládního usnesení ze dne 3. června 1952 na mechanizační, zahradnicko-ovocnářské, vinařské, chmelařské, pro pěstování prádlných rostlin, pro pěstování teplomilných rostlin. Jednoleté mistrovské školy pak byly rozděleny na školy pěstivelské, chovatelské, drůbežářské, včelařské, mechanizační, pícninářské a rybářské.

Z důvodu malého počtu uchazečů o studium na školách tohoto typu byla činnost škol postupně zastavena. Na základě výnosu MŠ ze dne 27. května 1969, čj. 19228/69-II/4 o zřízení odborných škol zemědělských a lesnických (č. 11/1969 Věstníku MŠ a MK), byly první ročníky těchto škol otevřeny naposledy ve školním roce 1969/1970, takže jejich činnost

byla ukončena koncem školního roku 1970/1971.

Zemědělská mistrovská škola v Tachově byla zřízena ve školním roce 1953/1954. Byla umístěna v nynější Zahradní ulici čp. 502 (bývalá továrna Adler). V budově se současně nacházela i samostatná učňovská škola (od 1. ledna 1947 přeměněna na základní odbornou školu). Mistrovská škola měla v té době dvě školní třídy a dvě třídy kurzů pro řidiče pásových traktorů.

Ve školním roce 1954/1955 školu navštěvovali celkem 63 žáci. Mimo to zde probíhaly 3 kurzy v pětiměsíčních bězích: pro řidiče pásových traktorů, kolových traktorů a kombajnů. Celkem byly zapsány 53 osoby. V roce 1955 – 1956 už na škole neprobíhala pravidelná výuka, škola poskytovala pouze odborné kurzy: pro řidiče pásových traktorů, kolových traktorů a kombajnů. Pětiměsíční kurzy traktoristů a kurzy opravářů zemědělských strojů probíhaly ve školním roce 1956/1957. Současně byly pořádány večerní kurzy řidičů traktorů a ostatních silničních vozidel jak pro zemědělský úsek (ČSSS, JZD, STS, soukromé zemědělce), tak pro veřejnost a každý rok probíhal kurz pro armádu. V každém kurzu bylo 40 posluchačů ve věku 17 až 40 roků. Mímotachovským žákům bylo poskytováno ubytování v internátu umístěném na náměstí Republiky čp. 529 a čp. 120. Ve školním roce 1956/1957 byla ke školní budově v Zahradní ulici čp. 502 přistavěna nová část se sociálním zařízením. Posluchači mistrovské školy zemědělské se podíleli na odstraňování „bouraček“, největší zásluhou však bylo zvelebení Zahradní ulice (v níž škola také sídlila), která byla hlavní výpadovkou z Tachova na Plzeň.

V jakém roce Zemědělská mistrovská škola v Tachově zanikla, není zřejmé ani z kroniky města ani z dochovaných písemností školy.

Ředitelem školy byl v letech 1953 – 1960 Václav Kraus.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Část dochovaných písemností ZMŠ v Tachově (jedná se o třídní katalog z let 1953 – 1954) byla delimitována z Okresního archivu České Budějovice. Okresní archiv Tachov se sídlem ve Stříbře je převzal dne 1. listopadu 1980 (číslo přírůstku 314). Další písemnosti převzal Státní okresní archiv Tachov k trvalé archivní úschově dne 13. listopadu 2006 ze Středního odborného učiliště Bor (číslo přírůstku 18/2006).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

V archivním souboru Zemědělská mistrovská škola Tachov jsou uloženy: třídní katalog z let 1953 – 1954, katalog kurzu traktorista – opravář z let 1959 – 1960, třídní kniha z let 1959 – 1960, zkušební protokol kurzu za rok 1960, písemné zkoušky kurzu 1959 – 1960, přihlášky do odborného kurzu 1958 - 1959.

Při inventarizaci nebyly navrženy žádné písemnosti k vnitřní skartaci.

Písemnosti jsou kategorie II.

Jazykem archivního souboru je čeština.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované písemnosti jsou uloženy v jednom kartonu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Jedná o zlomek původních písemností školy, který pouze dokumentuje její existenci v okresním městě.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádala a pomůcku sestavila Dana Bízová v listopadu 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově 14. 08. 2007

Dana Bízová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Zdeněk Černožorský, Dějiny zemědělské školství v Československu, Praha, 1980

Josef Pomezny, Zdeněk Zelinka, Zemědělské školství, Praha 1954

SOkA Tachov, MěNV Tachov, kronika města (1945) 1961 - 1967

Věstník Ministerstva školství, věd a umění – ročník 1952

Věstník Ministerstva školství a Ministerstva kultury – ročník 1969

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

ČSSS – československé státní statky

JZD – jednotné zemědělské družstvo

KNV – krajský národní výbor

MěNV – městský národní výbor

MK – Ministerstvo kultury

MŠ – Ministerstvo školství

MZe – Ministerstvo zemědělství

MZLH – Ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství

STS – strojní a traktorová stanice

ZMŠ – zemědělská mistrovská škola

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
---------	-------	---------------	----------------

Úřední knihy

1	Třídní katalog I. třída	1953 – 1954	K 1
2	Třídní katalog kurzu traktorista – opravář	1959 – 1960	K 2
3	Třídní kniha kurzu traktorista – opravář	1959 – 1960	K 3
4	Zkušební protokol kurzu traktorista – opravář	1960	K 4

Spisový materiál

Spisy

5	Příhlášky do odborného kurzu	1958 – 1959	N 1
6	Písemné zkoušky kurzu traktorista – opravář	1959 – 1960	N 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Zemědělská mistrovská škola Tachov
Značka archivního souboru:	ZMŠ Tachov
Časový rozsah:	1953 – 1960
Počet evidenčních jednotek:	5 (4 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	6
Rozsah bm:	0,12 (0,06 úřední knihy, 0,06 karton)
Stav ke dni:	14. 08. 2007
Archivní soubor zpracovala:	Dana Bízová
Pomůcku sestavila:	Dana Bízová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl